BRÁNA

měsíčník sboru Českobratrské církve evangelické
v Praze-Braníku

XXVIII. ročník číslo 12/prosinec 2022

VÍTEJTE!

Pravidelný sborový program

Neděle	9.30	bohoslužby (1. neděli v měsíci rodinné, 3. neděli sv. večeře Páně)
	14.00	bohoslužby *„Společenství Kristovo“*
Pondělí	18.00	křesťanština (setkávání všech zvídavých, 2. pondělí v měsíci)
Úterý	7.30	modlitební setkání
	8.00	společné čtení nábožensky vzdělávací knihy
Středa	9.00	hEaVEN (setkání malých dětí s rodiči)
	17–18	práce na skalce + posezení u kávy (od jara do podzimu)
	18.00	biblická hodina
	19.30	loutnový koncert (R. Měřinský a jeho hosté, 2. středa v měsíci)
Pátek	16–18	mladší i starší dorost a odrost
	18.00	mládež
Sobota	12–17	rehabilitační centrum EXIT – pomoc lidem bez domova (1. a 3. sobota v měsíci, **dočasně pozastaveno**)

Další informace na předposlední straně časopisu

Obsah

Editorial 3
Staršovstvo
Zápis z 832. schůze 5. 12. 2022 3
Pošťácká záhada 4
(dorostová polovíkendovka)
Biblická hodina na Jižním Městě 5
Střípky ze staveniště 7
Zpráva stavební komise za listopad
Obětavost členů sboru 8
O stavbě pódia 9
Cukroví na poslední chvíli 12
(několik receptů)
Autorozhovor 18
Blaf zpovídá Blafa
Branka
(nejen) pro malé: Omalovánky 20
(spíš) pro velké: Doplňovačka 23
Čtvero zastavení 24
Úvahy nad Úvahami 26
Adventní speciál – Druhý význam
35 židovských mouder 29
Pozvánky, ohlášky 28
Vánoční program přehledně 30
Kontaktní informace, tiráž 31

EDITORIAL

Rozsvícené stromky, výzdoba po městě, svařák na každém rohu… Vánoce se už se nám blíží velkou rychlostí. Prezidentští kandidáti pečou vánočky a cukroví jako o závod, zatímco mně leží těsto na perníčky už přes týden nezpracované v lednici. Pokud se vám taky nedaří se k pečení dostat, můžete ještě zkusit „Cukroví na poslední chvíli“ od Běty Slabé, která se do prosincového čísla podělila se svými osvědčenými recepty. Její dezerty po bohoslužbách vždy zmizí během pár minut, tak věřím, že se vám cukroví skvěle povede. A i kdybyste třeba na Vánoce žádné neměli, myslím, že se také nic nestane. ☺

Osobně jsem nikdy příliš nerozuměla předvánočnímu stresu, kdy musí být dokonale uklizeno, napečeno a „vyřešené“ všechny dárky. I když třeba já osobně k příjemnému domácímu pocitu jistou míru uklizenosti potřebuji, mýt okna se opravdu nechystám.

A vám všem přeji, ať svátky prožijete podle sebe, tak, jak to vyhovuje vám, ne jak by se to „mělo“. Přeji pořádek hlavně v duši, vyzdobené srdce a požehnaně strávený čas s blízkými i s Bohem.

Pokud byste chtěli během svátečního času zavítat do Braníka, na konci čísla najdete program všech vánočních a novoročních bohoslužeb a srdečně jste zváni i na tradiční vánoční hru. Kdybyste se náhodou na hru nechystali, můžete se v tomto čísle dočíst aspoň o našem pódiu, které každoročně nelze přehlédnout. Je to zajímavé čtení o tom, kolik práce se skrývá byť jen za stavbou pódia, o samotné tvorbě a nácviku hry nemluvě.

Milí bratři a sestry, přeji vám požehnané a klidné svátky bez stresu z toho, co třeba úplně nevyjde podle plánu.

Eva Friedrichová

STARŠOVSTVO

Zápis z 832. schůze (5. 12. 2022)

V pondělí 5. 12. se v době, kdy v ulicích chodil Mikuláš se svou družinou, sešlo staršovstvo na své 832. schůzi. Omluveny byly Ivka Jungwirthová, Jana Stralczynská a Marie Procházková, jinak jsme byli v plném počtu.

Po úvodní písni jsme vyslechli zamyšlení Tomáše Bedrníka nad knihou Jacquese Philippa Hledej pokoj a zůstávej v něm.

Staršovstvo vyslovuje poděkování všem, kteří se pod vedením Jaroslava Pechara podíleli na přestěhování věcí z barrandovského skladiště, stejně jako těm, kteří se podíleli na renovaci a stavbě pódia pro vánoční hru a v neposlední řadě Davidovi Slabému, kterému vděčíme za nákup a instalaci divadelních reflektorů i improvizované ozvučení.

Nácvik vánoční hry probíhá dle plánu, dolaďovaly se plány pomocných činností jako zatemnění oken, uchycení kulis a také výběr a zajištění dárků pro herce. Větší prostor byl věnován finišující rekonstrukci. Schválili jsme instalaci vylepšeného ozvučení interiéru a diskutovali nad nedostatky, které se při stavbě objevily, i nad způsobem, jak je řešit. Pokud dopadne vše dle plánu, nové varhany by mohly být v kostele již v půlce prosince.

Vyslechli jsme podrobnou zprávu o konventu a odsouhlasili stávající složení konventuálů. Stále se pracuje na výběru nového faráře. Je to dlouhá a náročná práce, ale komise se jí věnuje se vší důsledností. Zamýšleli jsme se i nad možností zlepšit úroveň zpěvu při bohoslužbách.

Zapsal *Lubor Kolář.*

POŠŤÁCKÁ ZÁHADA

V pátek večer a sobotu 2.–3. 12. proběhla dorostová (mladší dorost + starší dorost) polovíkendovka s názvem *Pošťácká záhada*. Přespali jsme ve sborovém domě ČCE v Klimentské ulici – příjemné a levné ubytování na exkluzivní adrese ve sborovém domě kostela u Klimenta.

I přes studené a vlhké počasí jsme si užili pošťáckou hru v malebných pražských uličkách, kdy skupinky dětí doručovaly pohlednice, dopisy a balíky. Možno říci, že jsme v některých ohledech určitě překonali i Českou poštu. ☺ Mimoto se děti rozhodly pomoct Zjišťálově detektivní kanceláři s vyřešením některých případů. Snažily se však nalézt odpovědi tak usilovně, že úplně zapomněly na listovní tajemství a prachsprostě pročítaly dopisy, které měly doručit. Nicméně naše pomoc v boji proti zločinu byla značná, a tak se později policie rozhodla nad naším porušením zákona trošku přivřít oči.

Po obědě následoval duchovní program „Modlitba jako dopis“, kde jsme přemýšleli, co všechno má modlitba společného s dopisem, a který jsme zakončili psaním dopisů Bohu. Bohužel konec programu narušil telefonát od policie, která nám jako trest za porušení listovního tajemství napařila veřejně prospěšné práce, a my jsme museli urychleně opustit sborový dům u Klimenta a museli jsme jít sbírat odpadky do Františkánské zahrady.

Po chvíli sbírání jsme ale zjistili, že jsou odpadky trochu podivné a že vypadají jako mapa. Poté, co jsme mapu složili, jsme se s batohy na zádech odebrali do cíle. Pochod zvládli i menší účastníci nad očekávání statečně. Závěr výpravy proběhl prozměnu u metodistů v Ječné 19, kde nám odrost schoval poklad, a my jsme ho našli.

Výprava proběhla pod vedením Hany Bedrníkové, Kateřiny Zvánovcové, Zdislavy Chadimové a Jakuba Cihelny a zúčastnilo se jí 11 dětí.

Děkujeme dětem za skvělou akci, Klimentským za ubytování, vám všem za přímluvné modlitby, a Pánu Bohu za ochranu.

Kateřina Zvánovcová a *Hana Bedrníková*

BIBLICKÁ HODINA NA JIŽNÍM MĚSTĚ

Ve středu 23. 11. jsme se již potřetí sešli na biblické hodině na Jižním Městě, škoda, že z našeho sboru jsme byli jen čtyři. V milém a přátelském prostředí jsme probírali prolog z Janova evangelia. Po hojné diskusi nám bratr farář přečetl text, o který bych se ráda s vámi podělila.

Jarka Pecharová

Bylo jednou jedno děvčátko a mělo čtyři bratry. Vlastně tu býval ještě jeden, před jejím narozením, nejstarší ze všech. Jeho fotka byla na prádelníku. Všichni ho měli moc rádi a pořád o něm vyprávěli: veselé, krásné příběhy o nejstarším bratru, který už mezi nimi nebyl. Když se přiblížily holčičce její dvanácté narozeniny, zeptal se jí někdo, co by chtěla za dárek.

„Já bych si nejvíce přála," ona na to, „takové povídání o mém velkém bráchovi. Něco o tom, jaký vlastně byl." Když šla potom večer spát, začali se bratři mezi sebou dohadovat, jak na to. „Můžete to napsat společně jako jedno velké povídání," řekla maminka. „Dát všechny svoje vzpomínky dohromady. Anebo každý sám za sebe, to by bylo takové osobnější." „No ale to by pak bylo čtyřikrát to samé?" ptali se. „To asi ne," povídá tatínek, „něco sice bude stejné, ale nakonec každý z vás určitě napíše svůj vlastní příběh."

A tak se dohodli, že nejdřív si každý sám jenom poznamená všechno, co si pamatuje, a potom si svoje zápisky navzájem porovnají. A pak se uvidí, co z toho bude. Jenže – když po jednom týdnu dali poznámky dohromady, hned viděli, že takhle to nepůjde. Jejich vzpomínky byly docela osobní: každý z nich přece prožil se svým nejstarším bratrem něco, co ostatním nic neříkalo. Kromě toho byli každý jiný a i to bylo pochopitelně na tom vyprávění znát.

Tak třeba Jan, ten nejmladší, byl vážný, klidný chlapec, tak trochu filosof. Zato Marek, ten pořád někam spěchal. U stolu nikdy v klidu neposeděl a s domácím úkolem byl vždycky hotov jedna dvě. Matouš, ten držel celou rodinu pohromadě. Úplně nejraději sedával u dědečka a babičky, a když se pustili do vyprávění o starých časech, mohl je poslouchat celé hodiny. A Lukáš, toho zase nejvíc zajímalo, co se děje kolem nich venku. Rozhodli se tedy, že každý svůj příběh napíše zvlášť.

Kdo byl první hotov? Samozřejmě Marek! Stačilo mu na to jen pár dní. Ostatní se s tím, chudáci, pořád ještě mořili. „Můžeme si to přečíst?“ prosili Matouš s Lukášem Marka. „To se ví,“ povídá Marek. „Ale dělejte, já to ještě musím pěkně krasopisně přepsat.“ Matouš a Lukáš četli a moc se jim to líbilo. Hezky Marek vystihl, jak to s jejich bratrem bylo, a poslední dny jeho života – na tom si dal záležet. Všechno tam bylo, i to trápení a bolest, které bratr prožíval. „No ale není tam moc o tom, jak pěkně se choval k ostatním,“ všiml si Lukáš, „ani o tom, když byl malý.“ „Opravdu“ přidal se Matouš, „já zase napíšu víc o tom, odkud byl, jaká byla naše rodina“. „A co ty, jak jsi vlastně daleko?“ zeptali se Jana, který jim zrovna nakoukl přes rameno. „Já o tom ještě přemýšlím,“ odpověděl. „Vždyť jsem byl tenkrát ještě malý. Nepamatuju si toho tolik jako vy, musím na to jít nějak jinak. Budu vyprávět, co pro mě znamenal, jak ovlivnil můj život!“ Ráno, když byly narozeniny, dostala sestřička tři balíčky. „Nejdřív můj, nejdřív rozbal ten můj!“ křičel Marek. Ale muselo to jít po pořádku, od nejstaršího.

Matoušovo povídání vypadalo moc hezky, všichni se divili, jak se mu to povedlo. „Měla by sis to ještě jednou přečíst v klidu,“ povídá Matouš sestřičce. „Teprve když jsem to začal psát, uvědomil jsem si, že náš bratr opravdu patřil do rodiny. Moc se podobal tátovi a mámě a my se mu taky podobáme. A když posloucháš babičku a dědečka, je to skoro jako bys slyšela mluvit jeho!“

„A teď já,“ na to Marek. „Tady, podívej. Pro mě taky hodně znamenal, byl jako takový vzor. A ten poslední týden, na to nikdy nezapomenu: Když rozbaloval svůj balíček, vypadl mu z něho jeden list papíru. „Počkej,“ povídá Marek, „to k tomu taky patří. Dopsal jsem to tam, když jsem si přečetl, co napsali Matouš a Lukáš.“

Lukáš ke svému povídání přidal ještě krátký vzkaz: „Všechno jsem si to ještě jednou po pořádku srovnal; vyptával jsem se spousty lidí a napsal jsem všechno úplně přesně, jak to šlo za sebou. Tohle je jenom první díl. Můžeš si v něm přečíst o tom, jak byl dobrý ke všem lidem – hlavně k těm, co na tom byli špatně, anebo se o ně nikdo nestaral. Teď pracuji na druhém dílu. Tam bude o všem, co s námi bylo dál, když odešel. Tak všechno nejlepší!“

A co Jan? Ten dal své sestře k narozeninám tři malé obálky. Byly v nich básně, napsané na krásném, slavnostním papíru. „Světlo. Život. Láska. To byl náš bratr,“ napsal k tomu. „Tady je něco z toho, co mě napadlo, když jsem o něm přemýšlel. Dodám to později. Potřebuju na to víc času: A po mnoha letech – když už byli všichni dospělí a měli vlastní děti – se ty čtyři příběhy pořád ještě četly. Každý

měl jednu kopii a postupně přicházeli na to, že to pro ně znamená stále víc – nejen jejich vlastní příběh, ale i příběhy těch ostatních. Jednou se sešli u své sestry, aby si popovídali, a tu se jí zeptali, který ze čtyř příběhů se jí nejvíc líbí. Ona na to, že si nemůže vybrat. Že prý jsou všechny stejně hezké. „No ale, co kdyby sis opravdu musela vybrat jenom jeden?“ nedali si říct. „Pověz, který dárek byl na tvých dvanáctých narozeninách nejlepší?“ A tak dlouho si ji dobírali a doráželi na ni, až odpověděla: „Nejlepší bylo, že jste mi tenkrát dali mého bratra“ ■

STŘÍPKY ZE STAVENIŠTĚ

(zpráva komise pro rekonstrukci za listopad)

Už pár týdnů se daří pořádat bohoslužby v kostele. Je to poněkud provizorní, ale aspoň všichni můžeme zakoušet pokrok v dokončování stavby na vlastní smysly. Jeden týden vytápění, další vzduchotechnika a WiFi, ještě další záchody…

Předání hotového díla je na spadnutí (k datu 8. prosince), řešíme lepší ukotvení lavic, odhlučnění vzduchotechniky, zaměření osvětlení v sále a milion drobností – vad a nedodělků. V nejbližších týdnech se těšíme na nové varhany a ozvučení.

Dnes jen takto krátce. A uvidíme, jestli v příští Bráně bude vůbec ještě co o rekonstrukci psát. ☺

David „Blaf“ Slabý

OBĚTAVOST ČLENŮ SBORU

Rekonstrukce se nám postupně chýlí ke konci. Hlavně jsme rádi, že už můžeme být zpátky v kostele a je tu hezky a teplo. Bylo by však dobré si uvědomit, že ani s koncem prací ještě všechny starosti kolem rekonstrukce neskončí. Rekonstruovali jsme částečně na dluh a ten dluh bude zapotřebí ještě nějaký čas splácet.

Možná někdo s koncem kalendářního roku navzdory inflaci, hospodářské krizi i vysokým cenám energií přemýšlíte, že vám letos trochu peněz zbylo. Tak jsem si říkal, jak vás povzbudit, abyste se případně nebáli vzpomenout si i na závěr roku na potřeby sboru. A vzpomněl jsem si na článek našeho bratra faráře z jara minulého roku (Brána 5/2021), který inspirován úvahami bývalého člena sboru Pavla Říčana zveřejnil anonymizované informace, kolik tak zhruba členové přispívají. A říkám si, že by to mohlo povzbudit i dnes.

Nadále jako u toho loňského článku platí, že obrázek je neúplný. Mnohá obětavost se v takové tabulce neobjeví. Řada členů sboru přispěje věcně, někdo vytrvale přispívá anonymně do sbírky, mnozí neúnavně přispívají svou dobrovolnickou prací. Nic z toho v tabulce není. A i u finančních darů, ke kterým máme jméno, by se leckdy ten dar měl vlastně rozdělit na dvě osoby, protože manželé často přispívají společně na jméno jen jednoho z nich.

I tak to ale může poskytnout určitý obrázek. Kategorie dárců jsem rozvrhl trochu jinak než před rokem bratr farář. Stejně jako on doplňuji informaci, jakému zhruba odpovídají měsíčnímu příjmu, pokud bychom předpokládali, že dárce dává církvi doporučených 5 % příjmu (a vše z toho evidovaně).

A co z tabulky vidíme? Především vidíme, že evidovaných dárců nám v těch kategoriích celkově devatenáct přibylo. To je povzbudivé. Dárců bylo mnoho a ještě jich přibývá.

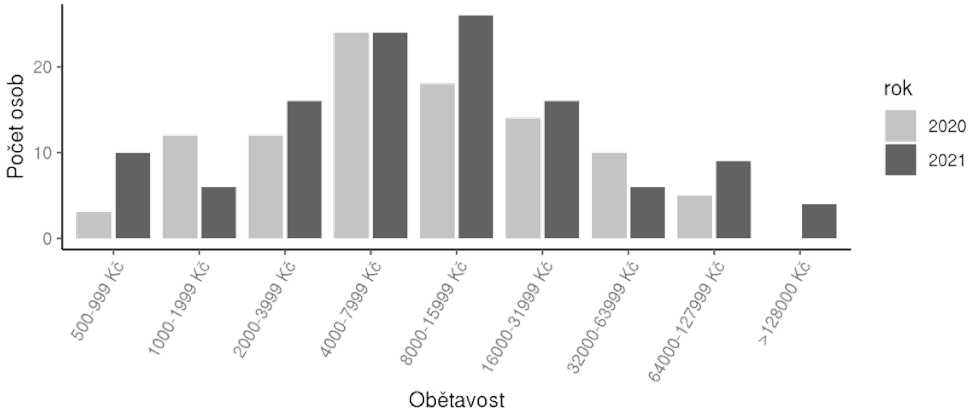

roční obětavost	odpovídá měs. příjmu	v roce 2020	v roce 2021
500–999 Kč	1–2 tis. Kč	3	10
1.000–1.999 Kč	2–3 tis. Kč	12	6
2.000–3.999 Kč	3–7 tis. Kč	12	16
4.000–7.999 Kč	7–13 tis. Kč	24	24
8.000–15.999Kč	13–27 tis. Kč	18	26
16.000–31.999 Kč	27–53 tis. Kč	14	16
32.000–63.999 Kč	53–107 tis. Kč	10	6
64.000–127.999 Kč	107–213 tis. Kč	5	9
>128.000 Kč	>213 tis. Kč	0	4
		98	**117**

Pokud se vám zrovna finančně nedaří, můžete mít o něco klidnější spaní, že alespoň v rámci sboru je dost jiných, kteří platit mohou a platí. A pokud se vám daří, nebojte se být mezi těmi, kteří věrně přispívají přiměřeně svým příjmům a jiné obětavosti.

A buďme vděčni za svobodu, ke které ta odluka církve od státu a nutnost finanční samostatnosti zkrátka patří.

Jan Jeroným Zvánovec

O STAVBĚ PÓDIA

Dnes bych rád napsal pár slov o pódiu pro vánoční hru. Jako ročník 1976 již něco pamatuji a ne nadarmo mě mé tři dcery přezdívají dinosaurus. Budu upřímný, na druhohory si opravdu nepamatuji, ale zato jsem ještě zažil branické vánoční hry bez pódia v první polovině osmdesátých let. Což je v očích mých dětí něco podobně vzdáleného jako ty druhohory.

V druhé polovině osmdesátých let byla představena první verze pódia, která se skládala z osmi desek o rozměrech od 1,5×1,5m do 1,6×1×9m. Vyrobil jej bratr Vlastimil Jelínek, který byl truhlář. Toto pódium mělo dvoje schůdky – hlavní směrem ke vchodu do kostela a pomocné zadní ve dveřích do apsidy. V roce 2013 přibyla ještě deska devátá, která je při pohledu od vchodu úplně vlevo, a k ní

další schody, tentokrát k levým dveřím do apsidy. Toto rozšíření pódia výrazně zvýšilo možnosti choreografie, protože na scénu bylo možno přicházet po pódiu zleva i zprava, zepředu a ještě zleva pod pódiem. V tomto formátu pódium provozujeme dodnes.

Pódium se staví většinou koncem listopadu či počátkem prosince a demontuje se prakticky hned po skončení druhého představení hry. Protože stavba a demontáž pódia patří do té spousty činností, které se z pohledu většiny členů sboru prostě automaticky stanou, rád bych trochu poodkryl pozadí této akce a popsal letošní průběh, který byl obzvláště vypečený.

Celá akce normálně začíná tím, že z ohlášek vyslechnete výzvu k zapojení dobrovolníků. Stavba začíná tím, že 4–5 siláků zajede s autem a vozíkem na faru do Hodkoviček, kde je pódium v průběhu roku uskladněno, vše na vozík naloží, upevní a odvezou do kostela. Tam již čekají další dobrovolníci, kteří pomáhají s vynášením podlahových desek, zábradlí, schůdků, podpůrných noh a dalších propriet do kostela.

Mezitím se připravuje prostor, tzn. stěhuje se klavír do apsidy, odnáší se dveře od apsidy i kazatelna apod. Dále se pak dle plánku pódium sestavuje. Začíná se montáží podlahových desek od pravého zadního rohu při pohledu od vchodu, následuje montáž schodů, podpůrných noh a zábradlí. Hotovo je většinou za 3–4 hodiny včetně převozu z fary a závěrečného úklidu.

Demontáž je v zásadě opačný postup, akorát jde vše rychleji, protože se nemusí nic vyrovnávat ani kontrolovat a jsme ušetřeni i opakování některých kroků, což se při stavění občas přihodí. Třeba když si nepřečteme pořádně návod, kde se jasně píše „desky 4 a 5 nejprve sešroubovat a pak pokládat“. My však desky položíme, přišroubujeme k sousedním a pak se divíme, jak sešroubujeme desky 4 a 5 mezi sebou, když se pod ně už nedá dostat, jelikož jsou na podstavci kazatelny. Když přijdeme na to, kde soudruzi z NDR udělali chybu, tak je třeba desky 4 a 5 od sousedních odšroubovat, sundat, sešroubovat mezi sebou a celé to opakovat. Ne že by se nám to stávalo každý rok, ale občas nás podobná chyba zdrží.

U letošní stavby pódia bylo zřejmé, že půjde o mimořádně výživnou akci. Nejen, že do poslední chvíle nebylo zřejmé, kdy budou přišroubované lavice (bez toho se samozřejmě pódium stavět nedá), ale zároveň režie chtěla mít pódium hotové již 27. 11., protože letos bude hra předvedena již 18. 12. a proto se každá zkouška s funkčním pódiem počítá. Jako by to samo o sobě nestačilo, naplánovali jsme na letošek výměnu koberců, protože ty stávající již čím dál víc svým vzhledem upozorňovaly na to, že jejich původ je v minulém století. K tomu všemu jsme si byli vědomi skutečnosti, že konstrukce pódia je vyrobena na míru původnímu interiéru kostela a že je naprosto jisté, že během rekonstrukce se leccos změní a bude proto konstrukci pódia upravovat.

Podbíjení desky kobercem pro ochranu lavic

A jako by komplikací bylo málo, tak vzhledem k termínu, který jsme dostali na poslední chvíli, nebylo možné vyzvat dobrovolníky pro stavění ohláškami, ale musel jsem je shánět přes e-mailovou konferenci sboru v průběhu týdne.

Po menších obtížích se dala dohromady parta statečných ve složení já, Michal Slabý, Dalibor Kurek, Ondra Ernyei, Jára Kučera, Viktor Svoboda, Jakub Cihelna, Aleš Friedrich a Martin Matoušek. Vědomi si problémů, které nás mohou čekat, nechali jsme si na stavbu páteční večer a celou sobotu. Jakmile jsme přivezli díly z fary, měli jsme v plánu na jednotlivých deskách měnit koberce. To jsme totiž potřebovali mít hotové co nejdřív, aby lepidlo stihlo do neděle zatuhnout. Rozdělili jsme se na tři skupiny. Skupina první ve složení Michal Slabý vyrazila přeměřovat reálie interiéru po rekonstrukci a na nákup spojovacího materiálu do Hornbachu a následně upravovat konstrukci pódia tak, aby do nového interiéru pasovala. Skupina druhá ve složení Jára Kučera dostala volno, protože již bylo vše vystěhováno a dalších rukou nebylo třeba. V kostele zůstala skupina třetí nazvaná „tři ajťáci“ ve složení já, Ondra a Dalibor. Naším úkolem bylo odstranit původní koberce, nařezat z role nové díly a přilepit namísto původních. S každou další hotovou deskou nám to šlo lépe a u deváté desky jsme se shodli, že až nás IT přestane bavit, otevřeme si spolu podlahářskou firmu. To už bylo chvíli před půlnocí a byl čas jít spát.

V sobotu jsme začínali kolem půl deváté ráno. Zjistili jsme, že lepidlo přes noc dostatečně zaschlo a povzbuzeni výsledkem i množstvím zbytků nového koberce, rozhodli jsme se desky podlepit zespoda zbylým kobercem, abychom nepoškrábali krásné zrekonstruované lavice. A když už to děláme, tak desky, které se dotýkají zadní stěny kostela, z té strany oblepíme také.

Hotovi s podlepováním jsme byli zhruba kolem oběda, o který se nám postarala Megapizza z Modřan. Odpoledne jsme pokračovali montováním pódia na místo. Šlo to pomaleji než obvykle, protože bylo stále třeba dělat úpravy na nový interiér, ale před pátou hodinou bylo hotovo. To už zůstala jen trojice nejstatečnějších – já, Michal Slabý a Martin Matoušek. Ač věkem mladý, pomocník byl zdatný, protože se snadno vešel i do té nejmenší skuliny a pomáhal tak dotahovat spoje v místech, kam bych se já se svými rozměry dostával jen těžko.

S Boží pomocí jsme všechno stihli včas postavit, takže v neděli 27.11. již mohla probíhat zkouška hry na pódiu. Ještě jednou velké díky všem, kteří pomáhali i těm, kteří se s pomocí nabízeli. Těším se, že stavba pódia příští rok už bude opět jednoduchá, když jsme potřebnou renovaci udělali už letos.

Lubor Kolář

CUKROVÍ NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Rubriku pro děti už máme, tak co zavést ještě rubriku pro hospodyňky a kutily? Osvědčené tipy se vždycky hodí. Jak dostat žvýkačku z vlasů (po vzoru Lisy Simpsonové to radši nezkoušejte a hned stříhat taky nemusíte), na co všechno můžete doma a na zahradě využít jedlou sodu (věděli jste, že se dá použít i jako postřik ovocných dřevin proti škůdcům?) nebo jak se zbavit pampelišek v trávníku (pampelišky jsou krásné a jedlé a zbavovat se jich je nesmysl). Nebo co takhle recepty na cukroví, které můžete připravit i na poslední chvíli? Tak tady je máte!

Ony jsou ty recepty vlastně docela obyčejné, ten trik, jak obejít nutnost uležení, je přidat trochu kypřidla nebo něčeho na zvlhčení. Jestli chcete klasiku, klidně přísady navíc vynechte. (Dávám je proto do závorky.)

Vanilkové rohlíčky v ústech se rozplývající

200 g hladké mouky (nejlepší je špaldová)
150 g másla
100 g oříšků
50 g moučkového cukru (můžete v mlýnku na kávu namlít třtinový)
sáček vanilkového cukru

2 žloutky nebo 1 vejce, (½ lžičky jedlé sody nebo kypřícího prášku), špetka soli
vanilkový cukr na obalení = 2 sáčky vanilkového cukru + 100 g cukru moučka

Postup:

Smícháme mouku, cukry, namleté oříšky (a jedlou sodu / kypřicí prášek), přidáme pokrájené studené máslo a žloutky (vejce) a hněteme (já to dělám rukou) jen tak dlouho, dokud se těsto nespojí. (Pracujeme rychle a se studeným máslem, když se hněte moc dlouho a máslo se moc rozehřeje, je pak těsto drolivé.)

Z těsta vytvarujeme rohlíčky (vykrojíme měsíčky) a pečeme cca 10 min na 160º. Upečené obalíme v cukru. (Na teplé se cukru nalepí víc, zůstávají na nich ale otisky prstů. Já cukruju studené a usnadňuju si to. Sítkem je důkladně posypu na pečicím papíru a včetně cukru okolo přesypu do dózy, kterou (zavřenou ☺ několikrát opatrně otočím dnem vzhůru a zpátky, čímž se měsíčky obalí ze všech stran.

Tipy:

Oříšky používám lískové, ale jde to i s vlašáky, mandlemi nebo dokonce můžete místo oříšků použít mletý mák. Oříšky můžete předem opražit (v troubě cca 3 min. na cca 180º, prostě dokud se nerozvoní), před namletím je ale nechte úplně vychladnout.

Rohlíčky netvaruju rukama, přijde mi to otravné a zdlouhavé, po vzoru maminky mého muže (nemám ráda slovo „tchýně“) vykrajuju kolečkem měsíčky.

Část másla (cca 1, tedy v tomto případě asi 40g) můžete nahradit sádlem.

Pro dokonalý vzhled před servírováním ještě jednou pocukrujte.

Lahodné linecké

Další cukroví, které se dá péct na poslední chvíli, je linecké. Díky marmeládě uvnitř zvlhne a rozleží se už za pár dní. Můžete zase přidat špetku kypřicího prášku (raději ne jedlé sody, zneutralizovala by kyselost citrónu), ale budou tlustší a ne tak elegantní, tak s tím počítejte a vyválejte těsto radši trochu víc.

300 g hladké mouky (může být ½; celozrnné, chcete-li zdravější verzi)
200 g másla
100 g cukru (můžete ubrat, preferuje-li méně sladké)
1 žloutek
(max. ½ lžičky kypřícího prášku)
1 lžíce citronové šťávy
kůra z jednoho citronu
vanilka (dávám lžičku kvalitního vanilkového extraktu, může být i vanilkový cukr, v takovém případě adekvátně uberte cukr v receptu)

Postup:
Smícháme suché přísady, přidáme zbytek (máslo dávejte studené, jako u rohlíčků) a hněteme jen tak dlouho, dokud se nespojí.

Vyválíme celkem tenkou placku (2mm) a vykrájíme tvary (vždy jeden podkladový a jeden s otvorem). Pečeme cca 8 min na 160º. Pozor na přepečení, když začnou okraje měnit barvu dozlatova je už opravdu nejvyšší čas. Po vychladnutí slepujeme nejlépe rybízovou marmeládou. (Pro rychlé rozležení je lepší marmeláda trochu tekutější, do tužší můžete přidat lžíci horké vody.)

Tipy:
Místo citronové šťávy a kůry můžete dát lžíci citronového krému (lemon curd).

Chcete-li dietnější verzi (nebo ušetřit za máslo), nahraďte 50 g másla stejným množstvím tvarohu. V takovém případě vynechte citrónovou šťávu.

Osvědčené tvary jsou kolečka, kytičky a srdíčka. Hvězdičky jsou sice krásné, ale roztírat marmeládu do cípů je opruz. Kolečky a kytičky se dají slepovat tak, že doprostřed podkladového dílu kydnete lžičku (tekutější) marmelády, přiložíte vrchní část a jemně (! těsto je křehké) přitlačíte, čímž se marmeláda rozteče do krajů (pozor, ať nevyteče).

Do dózy přendejte, až se marmeláda trochu vsákne, aby zatížením dalšími vrstvami ve spodní vrstvě nevytékala marmeláda po stranách. Mezi vrstvy dejte papír na pečení, aby se neslepily.

Perfektní perníčky na počkání

Perníčky také nemusí být po upečení takové, že vám pochroumají chrup. S dobrým poměrem surovin a jedlou sodou v těstu jsou měkké hned.

200 g hladké mouky
200 g celozrnné žitné mouky
100 g cukru moučka
80 g másla (cca 30g lze nahradit sádlem)
3 lžíce tekutého medu
2 celá vejce
1 lzička mleté skořice
1 lžíce kakaa
1–2 lžičky směsi koření na perníky
1 lžička jedlé sody

Utřeme vejce s cukrem, přidáme med, koření, tuk a prosátou mouku s kakaem a sodou. Hotové těsto necháme den odležet. Pečeme na 180º cca 10 min

podle tloušťky a velikosti. (Dokud se trochu nenafouknou a nezačnou maličko tmavnout na okrajích.)

Upečené tvary, ještě horké, potíráme rozšlehaným vejcem. Zdobíme bílkovou polevou.

Tipy:

Do těsta nedávejte tekutinu navíc, perníčky by byly hrbolaté.

Bílková poleva: 10 lžic jemného moučkového cukru (3× prosátý), 1 bílek (středně velké vejce), 1 lžička kukuřičného škrobu, 1 lžička citronové šťávy (přecezená pres sítko) – Všechny suroviny šleháme na nižší rychlost, dokud směs nezhoustne.

Měkkoučké kokosky

Co se zbylými bílky? Přece kokosky! Přidáte-li tvaroh, budou vláčnější.

4 bílky
špetka soli
150 g krupicového cukru
1 lžička vanilkového extraktu
(70 g měkkého tvarohu)
200 g kokosu

Bílky se špetkou soli ušleháme do polotuha Po částech přidáváme cukr a šleháme, dokud nevznikne lesklý tuhý sníh. Nakonec opatrně (!) vmíchejte kokos (a tvaroh) a vanilkový extrakt. (Kokosu dejte raději méně než více, aby směs zůstala dostatečně vlhká.)

Z kokosového sněhu pomocí dvou lžiček tvoříme na plechu s pečicím papírem malé hromádky. Pečeme na 150º asi 15 min tak, aby byly kokosky navrchu dozlatova.

Tipy:

Extrakt můžete nahradit vanilkovým cukrem. Ten přidejte spolu s cukrem krupicovým a adekvátně uberte jeho množství.

Skladujte v papírové krabici, aby příliš nezvlhly.

Netradiční a vynikající čokoládové crinkles

Popraskané čokoládové sušenky sice nejsou tak úplně cukroví, když je ale upečete malé, dají se jako cukroví použít a jsou mezi rohlíčky a pracny báječným zpestřením. A jsou (když je nepřepečete) krásně vláčné (mám chuť říct „šťavnaté“).

200 g hořké čokolády
150 g hladké mouky (lze i celozrnná, může být i žitná)
60 g másla
2 vejce
60 g krupicového cukru
1 špetka soli
1 lžička kypřicío prášku nebo ½ lžičky jedlé sody
cukr na obalení (cca 50 g krystal, 100 g moučka)

Ve vodní lázni nebo na nízký výkon v mikrovlnce rozpustíme čokoládu s máslem. V míse našleháme vejce s cukrem, přidáme trochu vychladlou čokoládu s máslem a promícháme. Mouku s práškem do pečiva a špetkou soli po částech zapracujeme do čokoládovo-vaječné směsi. Hotové těsto necháme odležet přes noc v lednici.

Z těsta tvoříme hrudky o průměru cca 2 cm a obalíme nejdříve v cukru krystal, zakulatíme a poté důkladně obalíme v cukru moučka. Pečeme na 170 °C přibližně 10 minut, dokud se nenafouknou a nepopraskají. Nepřepečte! Připravili byste se o zmíněnou šťavnatost.

Tipy:
Do těsta přidejte 40 ml rumu nebo jiného alkoholu (třeba amaretto) nebo 50 g brusinek naložených v 40 ml rumu (přidejte i nevsáknutý alkohol). Mouku lze nahradit mletými mandlemi nebo rozmixovanými (bezlepkovými) ovesnými vločkami (event. se dá použít kukuřičná mouka, s pohankovou mi moc nechutnaly)

~

Další last minute klasika je nepečené cukroví. To stejně nejde dělat předem, zkazilo by se. A zabírá místo v lednici.

Rumové kuličky nebo vosí hnízda nejsou vůbec špatná volba, ale jsou postavené na mletých piškotech a spoustě másla. Nic proti máslu, jak říká můj muž: „Všechno je lepší s máslem.“ Ale při těch dnešních cenách nebo pokud nechcete moc přibrat, možná oceníte tipy na něco netradičního.

Chutné (a docela zdravé) datlovo-ořechové kuličky

200 g datlí
150 g ořechů (výborné jsou kešu), oříšků nebo směsi semínek (můžete předem opražit)
2 lžíce kvalitního kakaa
1 lžička vanilkového extraktu

2 lžíce ořechového (burákového) másla nebo kokosového (či jiného) oleje
Kakao, kokos nebo mleté ořechy na obalení.

Na tenhle recept se hodí silný mixér. Nejdříve nameleme oříšky, přidáme ostatní suroviny a mixujeme, dokud se směs neslepí dohromady. Vytvarujeme kuličky a obalíme (já preferuju kakao). V lednici by asi vydržely dlouho, kdybych je vždycky do týdne všechny nesmlsala.

Tipy:
Pokud se směs moc lepí, přidejte mleté ořechy, pokud je drobivá nebo málo sladká, můžete dát trochu medu nebo javorového, datlového a pod. sirupu. Pokud je moc sladká, přidejte kakao.

Nemáte-li výkonný mixér, kupte si datlovou pastu (kvalitní je příjemně měkká jako plastelína), důkladně rukama prohněťte v míse s mletými ořechy a ostatními surovinami a ta dá – hmota je hotová!

Neodolatelné čokoládové lanýže

Dokonalá pochoutka, co u nás zmizí z mísy s cukrovím vždycky jako první. Hodí se i jako jedlý dárek.

200 g hořké čokolády
100 ml smetany ke šlehání
50 g másla
(30 g moučkového cukru, kdo má rád čokoládu sladší)
(2 lžíce likéru – whiskey, rum, bourbon, amaretto)
kakao na obalení (4 lžíce)

Ohřejeme v kastrůlku smetanu, přidáme máslo, nalámanou čokoládu (+ event. cukr a alkohol) a zvolna zahříváme a mícháme, dokud se čokoláda nerozpustí a nevznikne hustý sametový krém. Důkladně vychladíme (přes noc) a pak lžičkou ukrajujeme hroudičky, trochu zakulatíme (ne moc, tvar má připomínat lanýže) a obalíme v kakau.

Uchováváme v chladu (a tajíme jejich existenci a maximálně napneme vlastní vůli, mají tendenci záhadně mizet).

Kokosové kuličky z bílé čokolády

150 g strouhaného kokosu
150 g bílé čokolády

80 g másla
1 vanilkový cukr nebo lžička extraktu
1 lžíce bílého rumu nebo amaretta
strouhaný kokos na obalení

Ve vodní lázni rozpustíme máslo s čokoládou, přidáme ostatní suroviny a vypracujeme hmotu, kterou dáme ztuhnout do ledničky (min. na 2 hodiny). Poté vytvarujeme kuličky, které obalíme v kokosu. Uchováváme v chladu.

Tipy:
Kokos chutná ještě lépe, když ho předem trochou opražíte nasucho na pánvi (jen dokud se nerozvoní, nepřipálit!).

Můžete kokos pro větší jemnost předem rozmixovat (pokud jste ho pražili, počkejte, než úplně vychladne).

Kdo by chtěl veganskou variantu, může máslo nahradit kokosovým krémem (tučnější kokosové mléko).

Chcete-li se vyhnout použití másla, zkuste ho nahradit 100 ml smetany na šlehání.

Doprostřed každé kuličky můžete dát mandli.

Místo v kokosu obalte v hořké čokoládě a máte vynikající bounty kuličky.

~

Tak snad se cukroví podaří. A když ne, hlavně žádný stres. Zahořklost a kyselé obličeje pokazí Vanoce víc, než nepovedené cukroví. Takže servírujte hlavně sladké úsměvy. Znáte to přísloví: „Lepší jídlo ze zeleniny a k tomu klid…“

Běta Slabá

AUTOROZHOVOR

Blaf zpovídá Blafa

Všichni členové staršovstva byli požádáni redakcí Brány, aby sepsali samorozhovor…

■ *Ty už jsi rozhovor sám se sebou v Bráně měl, že?*

To se ptáš ty mě?

■ *Haha. Co se u tebe od té doby změnilo?*

Jako rodina jsme se rozrostli a přestěhovali do většího, bydlíme teď ve Vraném nad Vltavou, tedy kousíček od Prahy. A začal jsem pracovat (stále jako softwarový inženýr) výhradně z domova.

■ *Vyhovuje ti to?*

Naprosto. Když chci ven, jdu na zahradu. V zimě teda ven většinou nechci.

■ *Chybí ti lidi? Nebo změna prostředí?*

Ne. Dlouho jsem slýchal „však oni ti chybět začnou“, ale už je to skoro čtyři roky a pořád nic. Neznamená to, že bych kromě svojí nejbližší rodiny nikoho nepotkával – komunita křesťanského sboru, jenž máme v Braníku, je přirozenou příležitostí k sociálnímu vyžití (a stresu), kterou většina lidí nemá. No a já jen málokdy pociťuju touhu se nějakého družení účastnit, i když vím, že to k životu patří a nějak ho to obohacuje.

■ *Takže moc nemáš rád lidi, co?*

Tak to bohužel navenek může často vypadat, někdy to tak i cítím, ale na nějakých pocitech záleží jen pramálo. Divný jsem spíš tím, že mi záleží stejně na lidech na druhém konci světa jako na těch za humny.

■ *Co tím myslíš?*

Že tady u nás ve srovnání s nedemokratickými a méně rozvinutými zeměmi máme opravdu málo problémů. Přitom tím, jak se chováme, co a od koho nakupujeme, ten stav na druhém konci světa chtě nechtě ovlivňujeme. A to mi připadá o mnoho důležitější, než co se jako důležité předkládá v novinových titulcích.

■ *Teď něco veselejšího. Co ti dělá radost?*

„Veliká spolupráce jednoho skrze druhého“ a „Mír plných stodol, spících ovcí, urovnaného prádla, mír dokonalosti, mír toho, co je dobře uděláno a odevzdáno Bohu jako dar,“ když si vypůjčím geniální formulace z Exupéryho Citadely. Řečeno jednoduše, když se dobrá práce daří, ego se neplete do cesty, člověk má srovnaný vztah s Bohem, a je pohoda při práci i po ní.

Dále pár konkrétností: Když vidím, jak děti rostou a že z nich budou fajn lidi. Když se občas stane, že nejsme unavení a máme na sebe s Bětkou čas. Když si zahraju s přáteli deskovku, u které si můžu strategicky zapřemýšlet, nebo když si po volejbale otevřu pivo. Zajímavé programování. Nápaditý a meta-humor. Příroda, kterou lidi ještě nezkazili.

■ *Pak jsou tu doporučené otázky „dětství“ a „jak ses dostal do Braníka“.*

To vezmu najednou. Do evangelické rodiny jsem se nenarodil; pokud vím, rodiče jednak vnímali potřebu něčeho nad rámec materiálního světa, a jednak hledali “dobré kamarády” pro nás, svoje děti. Když mi bylo asi pět, tak obojí našli v Braníku, skrze Luďka Rejchrta a jeho biblickou pro děti. Skrze to společenství a kamarády jsme našli Pána Ježíše. No a za to jsem rodičům vděčný nejvíc ze všeho.

■ *Pojďme k branickému sboru. Jak tam vidíš svoji roli?*

V posledních letech jsem si zažil takový restart, a tak svoji úlohu ještě trošku hledám. Ve staršovstvu se věnuju hlavně technickým záležitostem, u rekonstrukce mám na starost slaboproudé instalace (projektory, divadelní reflektory, internety, ozvučení), to mě vlastně baví. Chci být nějakým inteligentním způsobem nablízku mládeži, i když na to hledám čas a příležitost obtížně. Chtěl bych po letošní

zkušenosti i nadále poskytovat technickou a duchovní podporu táboru Pecka. A taky bych rád něco dělal pro tu „svoji“ generaci rodičů menších dětí, ale tam jsem se z teoretické do praktické roviny zatím nepropracoval přes tu svoji nespolečenskost.

■ *Co tě v Braníku těší?*

Každý člověk, který chce patřit Pánu Ježíši. Zní to jako klišé… ale vnímám nebezpečí, které si nechám do odpovědi na následující otázku.

V dětství jsem nedoceňoval to intenzivní množství biblického a duchovního sycení, které jsme dostávali na táborech a dorostu; dnes to vnímám jako nezasloužený vklad, který by se mi v dospělosti obtížně doháněl. I proto mě těší hojné – a duchovně i jinak kvalitní – aktivity od předškolního až po pozdně mládežnický věk a množství dobrovolníků. Zvláště hlavní vedoucí nesou těžká břemena a bez Božího požehnání by to bylo troufalé, ale s Ním se daří uskutečňovat skvělé věci.

A samozřejmě to, že se rekonstrukce chýlí ke konci. I když jak se říká u nás ve fochu, když máš hotových těch prvních devadesát procent, zbývá už jen těch druhých devadesát procent.

■ *A co tě v Braníku štve?*

Když zapomínáme, že jsme Boží vyvolení, což je příležitostí k vděčnosti a zodpovědnosti (spíš než třeba k pýše). Hrozí vyprázdnění, pocit, že jsme velký sbor a tudíž to zřejmě děláme dobře, že záležitosti společenské přehluší záležitosti duchovní.

A v té lidské rovině – když se objeví falešná skromnost, ješitnost, kolem které se chodí po špičkách, pokrytectví v každé podobě. Když se někomu vyhoví, protože dostatečně prudí, a ne proto, že chce něco dobrého. Zkrátka když se rezignuje na opravdové vztahy. Zažít (či poskytnout) kritiku či odmítnutí pochopitelně bolí, ale je to bolest, která pomáhá růst. S pomocí Boží.

■ *Tak zatím ahoj.*

■

BRANKA…

… (nejen) pro malé: Omalovánky

Milí hraví čtenáři,

tentokrát tu pro vás jsou dvě omalovánky, první je ze stránek deti.víra.cz, druhá byla volně ke stažení na webu coloring-nicole.blogspot.com (autorům tímto děkuji).

Tak honem pro pastelky a pusťte se do toho!

Když se pastýři dozvěděli o tom, že se blízko Betléma právě narodil Spasitel, spěchali nalézt to místo a malého Ježíše. Kdo jim o tom pověděl a v jakou denní dobu to bylo? Vybarvi políčka s veselými smajlíky žlutě a políčka se smutnými nebo rozzlobenými černě nebo tmavě modře, a uvidíš.

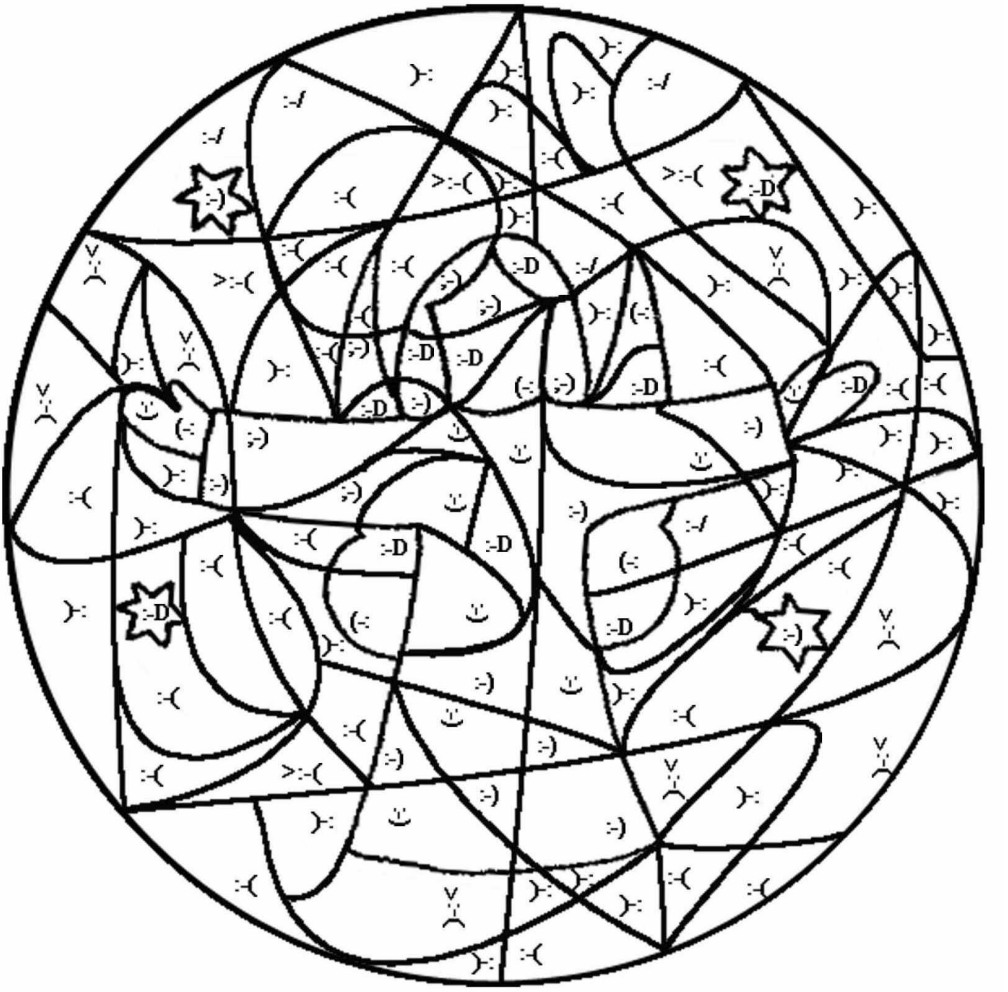

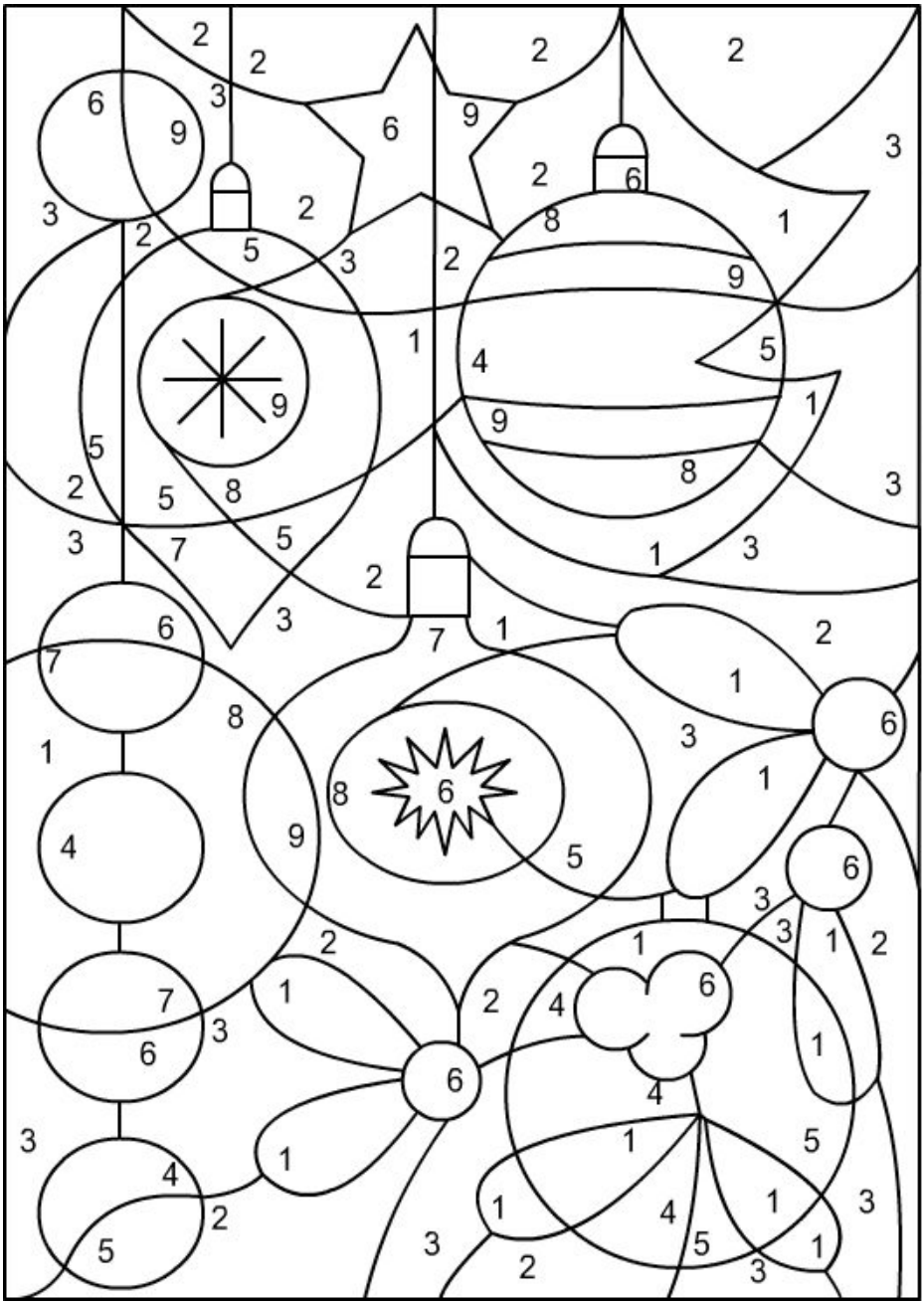

1 – světle zelená, 2 – středně zelená, 3 – tmavě zelená, 4 – růžová, 5 – fialová, 6 – žlutá, 7 – červená, 8 – modrá, 9 – oranžová

… (spíš) pro velké: Adventní doplňovačka

Milí příznivci záhad a tajemství,

dnes mám pro vás opravdu pecku. Římský básník, jehož jméno si můžete vyluštit, napsal pár let před narozením pána Ježíše: „Přišel poslední věk, jak kumská hlásala věštba; velké pořadí věků, jak bývalo, počíná znova, již se zas vrací Panna a vrací se saturnská říše, nové dítě je sesláno z vysokého nebe.“ Byl snad tento básník pohanským prorokem? Jestli ne, je to tedy náhoda zcela mimořádná, nemyslíte? (Pokud vás to zaujalo, zmiňují se o něm i Úvahy na Úvahami v tomto čísle časopisu.)

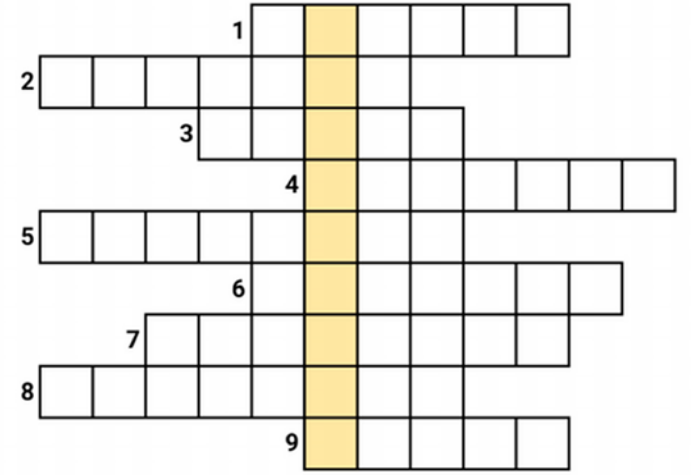

01) V něm byl život a život byl ..... lidí. (Jan 1,4)
02) Když byla Alžběta v šestém měsíci, byl anděl poslán od Boha do galilejského města, které se jmenuje ..... (Lukáš 1, 26)
03) Ke komu byl poslán anděl v předchozí nápovědě?
04) Jak se jmenuje anděl z nápovědy 2, 3 a 5?
05) Komu anděl řekl: „Byl jsem poslán, abych k tobě promluvil a oznámil ti tuto radostnou zvěst. Hle, oněmíš a nepromluvíš až do dne, kdy se to stane, poněvadž jsi neuvěřil mým slovům, která se svým časem naplní.“
06) Matka toho, o kom je psáno: „Hle, já posílám posla před tvou tváří, aby ti připravil cestu.“
07) V těch dnech přišel Ježíš z Nazareta v ..... a byl v Jordánu od Jana pokřtěn. (Marek 1,9)
08) Proto vám dá znamení sám Panovník: Hle, dívka počne a porodí syna a dá mu jméno ..... (to je S námi Bůh) . (Izajáš 7,14)
09) Na začátku Janova evangelie je psáno: „Na počátku bylo ....., to ..... bylo u Boha, to ..... bylo Bůh.“ A také: „ A ..... se stalo tělem a přebývalo mezi námi.“

David a Běta Slabí

ČTVERO ZASTAVENÍ

1) Je jako bludička. A přesto je o ní řečeno, že je tou, která osvětluje naši stezku. Říkejme jí třeba Láska. Té není nikdy dost.

Láska, skrze kterou přicházejí na svět děti, ale především porozumění, jistota a bezpečí.

Co můžeme čekat od nového roku víme. A naše prázdné peněženky bijí na poplach stejně, jako téměř vyluxovaná konta.

Co ale čekat od Adventu?

Nákupní honičku za nákupem dárků? Něco pod tím stromečkem musí být, že. Pravda, všechno je dražší, ale nějaké to cukroví být na sváteční tabuli být prostě musí! A tak nám do toho všeho přibude maraton a další šílenství při pečení cukroví a při úklidu.

Možná. Ale dnes jsme rozsvítili první adventní svíčku. Pro většinu lidí jde pouze o tradici, protože tak se to přece sluší.

Co když je to ale svíce, která má symbolizovat začátek něčeho úplně nového? Třeba zrovna toho, co jsme doposavad ještě nezažili. Anebo už hodně, hodně dávno…

~

2) Víte, je to takový ten hřejivý pocit u srdce, když víme, že se o vás někdo zajímá. Že mu nejste buřt. A to i přesto, že se nám zdá, jakoby se láska s porozuměním vytratily někam do neznáma.

Autor písně „O setkání“ to ví. Proto hledá někoho, komu by se mohl svěřit. Někoho, s kým by se mohl o svůj stesk rozdělit. Smutek a stesk nad tím, čemu všemu lidé okolo něj podléhají. Čemu věří, k čemu se upínají, když tím nejdůležitějším na světě je Láska.

On ji našel a na adventním svícnu zapálil první svíci. Symbol Lásky, toho světélka naděje.

Advent je takovým časem hledání. Takové té jedné hvězdičky mezi myriádami dalších. Je těžké ji najít. A kór v městském světelném smogu. Proto, když zapálil druhou, stala se možná nepatrným, nicméně světýlkem víry. Víry v to, že hledání té jedině a správné bytosti, která smysluplně naplňuje lidský život, má smysl. Že to není ztracený čas.

~

3) Věřit – důvěřovat, znamená spolehnout se. Nebo spíše mít naději?

Ano, to je to správné slovo. Mít naději. Ne darmo jeden z mnoha domovů pro přestárlé nese název „Naděje“. Naděje pro chuť do nového života, přestože už jsme přesvědčeni, že naše bytí tady už není nikomu k užitku.

Stejně, jako jméno toho, kterého autor oné písně o setkání hledá a věří – doufá, že se v jeho životě zastaví na kus řeči. Protože toho má hodně na srdci, co by mu chtěl říct. Na co by se chtěl nejen zeptat, ale i konečně dostat racionální a smysluplnou odpověď.

Má naději, i když už jeho víra třebas chvilkama ochabuje.

Naději, která umírá poslední. Respektive, naděje nikdy neumírá.

Proto zapálil třetí svíci.

~

4) Věděl o něm. Znal ho, ale nikdy předtím s ním nějak netoužil mluvit. Nebylo o čem, nebo nevěřil, že by to k něčemu bylo.

„Budu ho hledat, snad se mu to hodí a bude mít čas jit na chvilku k nám."

Říká se, že „čas je nepřítel". Ale nenechme se mýlit! Nebýt času, nikdy bychom nedošli takovým poznáním, které máme dnes. Ať se už týkají toho, či támhle toho, anebo něčeho úplně jiného. Poznání, stejně jako otázek.

"Zeptal bych se ho, odkud vzal tu sílu, vždycky si rovnou páteř udržet. Jak věřit v lásku, sílu dobra, míru. Jak naučit se křivdu odpouštět," zpívá si a vzpomíná na na to,co bylo před prvním setkáním. A je mu teskno. Teskno z toho, že neměl tohu jej hledat dřív.

Kolik toho a co všechno se muselo stát, aby měl potřebu a chuť si s ním promluvit. Hledá ho a přitom ani neví, že stojí vedle něj. Jen cítí takový ten hřejivý pocit u srdce, jako když se Vás dotkne něco, co sami nejste sto definovat. Pavel Dobeš to dobře shrnul, když tvrdí, že dokonce ani genetickým inženýrům se nepodařilo rozluštit jeho kód.

Říkejme mu proto třeba Láska.

Láska, která je tu od věků. Je s námi, ať už si její přítomnost v životě připouštíme, anebo taky ne. Je takovým průvodcem našeho života. Našim vévodou, který nás chce dovést do svého Království Lásky a pokoje. Pokud o to samozřejmě budeme stát.

Věří nám. Má naději. Chce nás vzít za ruku a provázet našim životem.

Nechť je tedy čtvrtá svíce zvána svící spravedlnosti.

~

A to jsem Vám chtěl říct, abyste věděli, že věřit, mít lásku a milovat má smysl.

Že Vánoce i s tou plnou tabuli a množstvím dárků, jsou jen připomenutím plnosti Lásky. Daru života, ale taky setkáním. S rodinou a tím, co nás přesahuje.

Požehnaný Advent
Pavel Sivák

ÚVAHY NAD ÚVAHAMI

Adventní speciál

Jak bylo řečeno v minulých číslech, text níže vznikl pro potřeby vedoucích na letním táboře Pecka. V rámci ranní modlitebky zazněla uvedená píseň a četl se vybraný žalm, a poté následovalo zamyšlení, založené na knize C. S. Lewise „Úvahy nad Žalmy", kterou vřele doporučujeme vaší pozornosti (jako koneckonců všechny knihy tohoto autora). Přímé citace jsou v uvozovkách, v závorce uvádím stranu dle vydání z r. 2015.

Kdybychom dodrželi pořadí kapitol, bylo by dnes na řadě téma smrti v žalmech (můžete se na něj těšit příště), dovolili jsme si ale mimo pořadí zařadit kapitolu desátou, protože se k adventu prostě hodí. A jako bonus k dnešnímu tématu druhého (či skrytého) významu žalmů: Zkuste se zamyslet, proč mezi vánoční čtení zařadila anglikánská církev Ž45 a Ž110.

Druhý význam

- Píseň: Ezechiel (V pustině žárem vyprahlé)
- Četba: Žalm 109

„Nyní se budeme věnovat něčemu daleko obtížnějšímu. Až dosud jsme se pokoušeli číst žalmy tak, jak jsme se domnívali (nebo jak já se domnívám), že si jejich autoři přáli, abychom je četli. Toto však samozřejmě není způsob, jakým žalmy užívají křesťané. Ti věří, že žalmy obsahují ještě druhý, neboli skrytý, „alegorický" význam, spojený s ústředními pravdami křesťanství: s Ježíšovým vtělením, utrpením, vzkříšením, nanebevstoupením a s vykoupením člověka. Takto pak přistupují k celému Starému zákonu. Podle tohoto názoru se plný smysl toho, co básníci napsali, objasnil teprve ve světle událostí, k nimž došlo až po jejich smrti. Takováto teorie vzbuzuje v moderní mysli hlubokou nedůvěru, a to nikoliv bez příčiny. Víme totiž, že z jakékoliv knihy lze vyčíst cokoliv, pokud jste rozhodnuti to tam objevit. To dolehne obzvláště na člověka, který napsal fantastický román. Zjistí, že jak sympatizující, tak nepřátelsky naladění kritící objevují v jeho knihách nesčetné alegorické významy, které autor nikdy neměl na mysli. (Některé jinotaje tímto způsobem vydolované z mých knih byly tak důvtipné a zajímavé, že jsem často litoval, že nenapadly mne samotného.) Zřejmě není možné, aby lidský intelekt vymyslel takové vyprávění, v němž by rozum jiného člověka nemohl s jistou hodnověrností najít skrytý smysl." (str. 97)

K tomu, proč je i přes tyto oprávněné výhrady C. S. Lewis přesvědčen, že je alegorické či jinotajné chápání Starého zákona oprávněné, se dostaneme velkou oklikou.

Pro začátek několik příkladů.

1) V jednom městě římské říše si host v lázních stěžoval, že voda není dost teplá. Sloužící otrok ho ujistil, že „brzy bude horká dost“, načež o něco později v onom městě vypukl požár. Věta lázeňského otroka vzbuzovala podezření, že se jednalo o úmysl, o kterém ten muž věděl. Proč by ho ale takto neprozřetelně prozrazoval? My si představme, že o žádném takovém spiknutí nevěděl. V tom případě čirou náhodou řekl něco pravdivějšího, než sám tušil.

2) Básník Vergilius krátce před narozením Krista napsal báseň, začínající takto: „Přišel poslední věk, jak kumská hlásala věštba; velké pořadí věků, jak bývalo, počíná znova, již se zas vrací Panna a vrací se saturnská říše, nový již lidský rod nám posílá vysoké nebe.“ (V angl. doslova „již nové dítě je sesláno z vysokého nebe“, saturnská říše pro Římana znamenala ztracený věk nevinnosti a míru, něco jako život v ráji před prvním hříchem.) Na základě této předpovědi tak výrazně korespondující s Kristovým příchodem na svět byl Vergilius středověkými učenci zařazen mezi pohanské proroky. Moderní učenci by se dle C. S. Lewise celé té záležitosti vysmáli. Ale je-li to jen šťastná shoda okolností, je zcela mimořádná.

3) Existuje ještě jiná situace, kdy mluvčí může vyjádřit pravdu přesahující jeho současné poznání, a která nespadá ani do kategorie náhody, ani prorockého zjevení. Ilustrujme to na příkladu. (Náhoda vs. proroctví vs. třetí možnost.) Představme si, že autor sci-fi si zcela podle své fantazie vymyslí tvora, jemuž podobný bude posléze objeven v reálném světě. Zmíněný autor sci-fi se tomu nejspíš sám podiví ve stylu: „Kdo by to byl tušil? To je náhoda!“ Pak si můžeme představit někoho, kdo objevení takové bytosti předpoví prorockou vizí. Takový člověk by mohl upřímně říct: „Samotného by mě to nenapadlo.“ A nakonec si představme biologa, který na základě hlubokých odborných znalostí a zkušeností popíše, jak by za určitých hypotetických podmínek mohl vypadat v těchto podmínkách žijící tvor, načež se obdobný tvor v popsaných podmínkách skutečně objeví. Zmíněný biolog tedy na základě pravdy, kterou znal, předpověděl něco, co ještě neznal. Asi jako kdyby si nějaký člověk, který nikdy neviděl velehory, všiml, že čím je hora vyšší, tím déle se na ní na jaře drží sníh. Na základě toho by odhadl, že by se na ještě vyšší hoře mohl sníh udržet celý rok. Když pak uvidí Alpy, řekne: „No vida, tady to máme! Vždyť jsem si to myslel.“

„Platón ve své Ústavě zastává názor, že spravedlnost lidé často chválí kvůli výhodám, které s sebou přináší (kvůli cti, popularitě a podobně), avšak chceme-li ji vidět v její pravé podobě, musíme ji oddělit od jejích důsledků, zcela ji obnažit. Vyzývá nás proto, abychom si představili dokonale spravedlivého, se kterým všichni kolem něj zacházejí jako se zlým netvorem. Musíme být v duchu svědky toho, jak onoho muže, stále dokonalého, jeho nenávistné okolí svazuje,

bičuje a nakonec narazí na kůl (což je perská obdoba ukřižování). Když křesťanský čtenář dočte až sem, ulekne se a začne si mnout oči. Co se děje? Opět jedna z oněch šťastných náhod? Čtenář si brzy uvědomí, že narazil na cosi, co nemá se šťastnou náhodou nic společného. Vergilius ve výše citovaném úryvku možná a otrok v lázních téměř určitě ‚mluvili o něčem jiném'. Platón hovoří, a je si toho vědom, o osudu dobra ve zkaženém a nechápavém světě. Platón byl pohnut nedávnou smrtí Sokratovou, jehož nedokonalá, a přece úctyhodná dobrota vedla k (dá se říci mučednické) smrti po požití bolehlavu. Dokonalá dobrota Kristova vedla k smrti na kříži nikoliv náhodou, ale z téhož důvodu: protože padlý svět je takový, jaký je. Jestliže Platón vyšel z jednoho příkladu a na základě svého pochopení povahy dobra a světa byl veden tak daleko, že viděl možnost dokonalého příkladu a popsal něco výrazně podobného Kristovu utrpení, stalo se tak ne proto, že měl štěstí, ale protože byl moudrý."

A něco podobného můžeme vidět i v pohanských mýtech o bozích, kteří umírají a zase ožijí, aby změnili osud lidí či přírody. Antropolog může říci, že podobnost pohanských mýtů i příběhu o Kristu prostě vychazí ze stejného základu v mysli prvotních lidí, tedy zejména zemědělské zkušenosti s přírodními zákonitostmi, tedy že příběh o Kristu je jen dalším takovým mýtem. Křesťan ale může jít o krok dál.

„Není to náhodné, ve střídání noci a dne, v každoročním hynutí a znovuzrození úrody, v mýtech, které vznikají na základě těchto skutečností, v silném, třebaže jen zpola vysloveném pocitu (ztělesněném v mnoha pohanských mystériích), že člověk sám musí podstoupit určitý druh smrti, chce-li skutečně žít, existuje podobnost, kterou dovolil Bůh, podobnost pravdě, na níž všechno záleží." (str. 103)

Do podoby přírody i osudu lidstva je vetkán znovu a znovu se opakující základní vzor, který v Ježíši Kristu vidíme už ne jako symbol či předtuchu, ale v krystalické čistotě jako dějinnou událost. Mýtus se stal skutečností. Moudří a vnímaví lidé ale byli schopni něco z této pravdy zahlédnout již před Kristovým příchodem. „Těmto bardům se dostalo myšlenek, které byli větší než jejich." (str 105) Máme tedy dobrý důvod neodhazovat všechny druhé významy jako cosi bezcenného.

Pane Bože, prosíme, pomoz nám, abychom ani svým nepřátelům nepřáli zlé, abychom dokázali rozlišit hřích a hříšníka, abychom byli nesmiřitelní ke zlu, a přesto se učili tvojí lásce ke každému a tvé schopnosti odpouštět. Prosíme za všechny, kterým jsme sami ublížili, pomoz jim překonat hněv, zášť a nenávist, které jsme svým hříchem způsobili. Dej nám, prosím, rozeznat oprávněné rozhořčení od sebestředné zášti a uč nás to první správně usměrnit a to druhé přemoci. Amen.

David a Běta Slabí

35 ŽIDOVSKÝCH MOUDER

Obecně panuje názor, že židovský národ je nejmoudřejší ze všech národů, protože počátky jeho moudrosti pocházejí od samotného Boha. O moudrosti Mojžíšových dětí kolují po staletí legendy, a to oprávněně, protože z jejich důvtipu a bystrosti se opravdu nezbývá nic jiného než poučit. Každý národ má svůj vlastní pohled na svět a nejpatrnější je to právě v jeho příslovích a pořekadlech. Seznámením se s různými kulturami, jejich mentalitou a smyslem pro humor, začínáme sami lépe chápat své vlastní. Veškerá moudrost židovského národa je právě v jeho důvtipných příslovích a pořekadlech.

01) Pokud je možné problém vyřešit za peníze, nejedná se o problém, ale o náklady.
02) Adam byl prvním šťastlivcem na světě – neměl tchýni.
03) Bůh dal člověku uši a jedny ústa proto, aby více naslouchal a méně hovořil.
04) Chraň tě Bůh před špatnými ženami, před hodnými se zachraň sám!
05) Vešlo víno – vyšlo tajemství.
06) Bůh nemůže být všude současně – proto stvořil matky
07) Nebuď sladký – snědí tě. Nebuď hořký – vyplivnou tě.
08) Všichni si stěžují na nedostatek peněz, ale na nedostatek rozumu nikdo.
09) Boj se kozla zepředu, koně zezadu, hlupáka ze všech stran.
10) Znalosti mnoho místa nezaberou.
11) Host a ryba začínají třetího dne zavánět.
12) Pokud nechceš, aby se ti pověsili na krk, neklaň se nízko.
13) Při výběru ze dvou zel, vybere si pesimista obě.
14) Hluchý slyšel, jak němý vykládal, že slepý viděl, jak chromý utíkal, co mu nohy stačily.
15) Bůh chrání chudáky minimálně před drahými hříchy.
16) Pokud by dobročinnost nic nestála, byli by všichni filantropové.
17) Když se stará panna vdává, okamžitě se mění na mladou manželku.
18) Rodiče učí děti mluvit, děti rodiče mlčet.
19) Z dálky jsou všichni lidé dobří.
20) S penězi není tak dobře, jako bez nich tak špatně.
21) Možná, že jsou vejce mnohem chytřejší než slepice, ale rychle zatuchnou.
22) Ještě se nenarodil kůň, na kterém by bylo možné dohonit vlastní mládí.
23) Muži by více udělali, kdyby ženy méně hovořily.
24) Šediny jsou příznakem stáří, ne moudrosti
25) Dobře mlčet je těžší než dobře mluvit.
26) Špatná manželka je horší než déšť – déšť tě zažene do domu, špatná z něho vyžene.
27) Svět zmizí ne proto, že je na něm příliš lidí, ale proto, že je na něm příliš nelidí.

28) Bože! Pomoz mi vstát zpět na nohy – spadnout mohu i sám.
29) Pokud se život nemění k lepšímu, počkej – změní se k horšímu.
30) Jakkoliv je láska sladká, kompot z ní nepřipravíš.
31) Když není co dělat, přijdou na řadu velké činy.
32) Kdo nemá děti, dobře je vychovává
33) Je lepší umřít smíchy než strachy
34) Zkušenosti jsou slovo, kterým lidé nazývají své chyby
35) S věkem člověk vidí hůř, ale více.

■

VÁNOČNÍ PROGRAM PŘEHLEDNĚ

Neděle 18. 12. (4. adventní)
9.30 bohoslužba (Jaroslav Pechar, s večeří Páně, s nedělkou)
14.00 vánoční hra
16.00 vánoční hra

Sobota 24. 12.
14.00—16.00 možnost prohlídky perníkového betléma
17.00 bohoslužba (Mikuláš Vymětal)

Neděle 25. 12.
9.30 bohoslužba (Jaroslav Pechar, s večeří Páně, s nedělkou)
11.00—13.00 možnost prohlídky perníkového betléma

Sobota 31. 12.
10.00—12.00 možnost prohlídky perníkového betléma
17.00 bohoslužba (Jaroslav Pechar), volně následuje „Braník Open“

Neděle 1. 1.
9.30 bohoslužba (Jaroslav Pechar, s kázáním pro děti a konzumací perníkového betléma)
16.00 bohoslužba v KC Krista Spasitele na Barrandově (Jaroslav Pechar, s večeří Páně)

■

KONTAKTNÍ INFORMACE

Úřední hodiny faráře Jaroslava F. Pechara
po předchozí domluvě

Sbor Českobratrské církve evangelické
Modřanská 1821/118, 147 00 Praha 4 – Braník
Telefon: 739 244 833, 244 461 037
E-mail: *branik@evangnet.cz*

Číslo účtu: 135027438/2010
Variabilní symboly:
111 křesťanská služba
222 salár
333 dar
444 Jeronýmova jednota
555 nepálský student
888 rekonstrukce kostela (plyn…)
999 úpravy sálku a zahrady pro děti

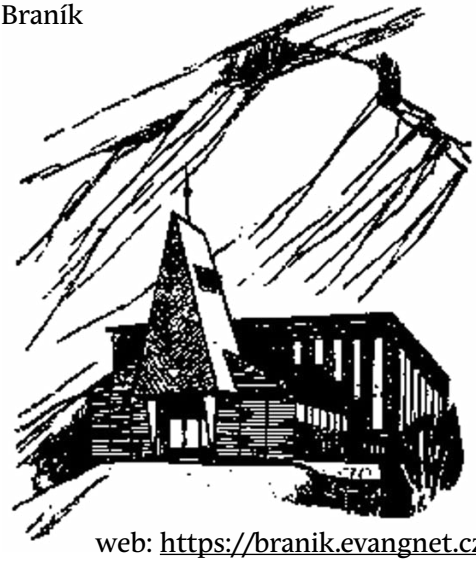

Pravidelný sborový program
na 2. straně časopisu

web: https://branik.evangnet.cz

BRÁNA

měsíčník pro členy a příznivce sboru ČCE Praha-Braník
XXVIII. ročník, číslo 12/prosinec 2022
Vychází zpravidla třetí neděli v měsíci.
Redakce: Jarka Pecharová, Eva Friedrichová, Alžběta Slabá, Jitka Slavíčková, Petr Bísek
Sazba: Miloš F. Pechar, *kesolim@seznam.cz*
Korektury: Pavlína Kroužková, David Navara, Jarka Čierná, Jiří Holý
Archiv časopisu: https://branik.evangnet.cz/zivot-sboru/brana
Redakční uzávěrka časopisu je ve čtvrtek po prvním pondělí v měsíci.
Příspěvky posílejte e-mailem: *branicka-brana@evangnet.cz*.
Autorům děkujeme za články i fotografie.